

מסורת הש"ס

(א) עירובין כה: כחומת פה. צ"מ קט. צ"צ קל: קהל, ט (תוספתא פ"ו) חולין מת, א (חולין עו.), ד) שבת סה, ט) לעיל נו: סא: מטהדין גא. תמורה ג, (ו ג"א משרא, ו) קדושין סט, ח) נלעיל כד:., ט) נש"ב יט, י) רש"ל מ"ו, ס) רש"ל ווע"י יעב"ז, ט כס"א: בגימתי, ח) סדר מי שרה פרשה נט, ו) נ"ל אבזה דשמואל,

➤➤➤

תורה אור השלם

1. ראובן כברי אתה בחי וראשית אוני יתר שאת ותר עד: בראשית מט ג 2. לא יבא פצוע דבא ובורח שפכה בקהל י: דברים כג ב 3. ולא תתחתן עם בתך לא תחת לבנו ובתו לא תתקח לבתך: דברים ז ג 4. ותתחתן שלמה את פרעה מלך מצרים ויקח את בת פרעה ויבאנה אל עיר דוד עד בלחיו לבנות את ביתו ואת בית י: ואת חומת ירושלים מקבים: מלכים א ג א

➤➤➤

גליון הש"ס

רש"י ר"ה בחן ובר שנבעלה בוקרים. עין מוס' לעיל סא ע"א ד"ה אין זוהי:

➤➤➤

הגהות הב"ח

(א) גב' פלה לעדות כוכבים הוא והני מלי: (ב) שם הכי נמי דלסיר (והא תקן) תא"מ, וי"צ ס"א אלהה תנן: (א) שם לא מילתא היא דאמרי בגיורת ל"ת לה: (ד) ראמי ד"ה ומסתיקין וכו' כתי שניגלע, י"ב פי לשון מוגלג: (א) ד"ה כפסוקין וכו' שלא הימה גיורה זו משום:

➤➤➤

מוסף רש"י

ממולאי. מקוטעים, מביט על, דלמי אבזה דרב כימי מבית עלי תמא, כדאמרין תמסת ר"ה (שורבין ב"ב) תמספחה רעועה (ב"ב) בית עלי שכן כרומי יומס, ולי נראה ממולא גבטניס, בעלי זמזמן שאין חייב כשאר בני אדם, לשון (ב"ב ד) שקל מולא שרי ננאל (כתובות פה), או: על שם קמזקן נקראו בני עלי ממולא, כדלמא כדראשית רבה בתמלת פרשט נט ואחריה וקן עטרת תפארת שניה וגו' ר"מ אול לממלא ראה אומס שחורי ראש, אמר להם שלא ממספחת עלי אהם דכתיב ציה וכל מרבית ביתך ימותו אשש, אמרו רבי תפסל עלינו, אמר להם לכו וטיפל לגדקה ואהם ויסם ויפסל כו' וי"ג אמר צ"ה (יח), אס יתכפר עון בית עלי בזמם ומנחם, בזמם ומנחם הוא דלין מתכפר אלל מתכפר תמורה ונגמילות תמדים (שורבין ב"ב קדש) ובעי"ז שם קמא, מילי מוילתא. קטועות אלל רגלים (שורבין כה), אלל דברים גבטניס, לשון מולא צמולא גמז"ק י: גבטניס שאין כהם ממס, לשון (איוז יח) ימל קילוי (רשב"ם ב"ב שם), גימל, גימל של אדם, פסול. מפני שהוא שותת. ואינו יורה כחן, וקי"ל (נדה מה.) כל שכתב זרע שאינו יורה כחן אינו מולד (חולין מח.), נסתם. הנקב אחרי קן, כשר. לנא בקהל (שם), מזורף זריף. עושה מילים נכסר ומכאפי המכה (חולין יז), המסוללות. מתככות משום מאות תשמיש, פסולות לכהונה. לכן גדול, דלא היא תמלה שלמה (שבת סה.), פנוי הבא על הפגויה כו' עשאה זונה. לטיפל מן הכהונה (שורדיון א.) דלנעלת זנות קרי זוהי (תוספות ז).

ממולאי. ממשפחה אומללה מבית עלי דאמרין צפ"ק דר"ה (דף יח).

אזיי ורבה מדבית עלי קאמו: **מנשלה**. מתנשל שכבת זרע ונגמר להוליד ולעשות פרי: **ניקב**. נקב קטן שנסתם ככל שהוא ואין ניכר רואים אס גדול כ"כ שאס נקרי האיש הזה נקרע ומחציב הנקב

מחמת דוחק הזרע שמתאסף פסול:

היכל אינימא למטה מעטרה נו'.
הוא צראש הגיד. ולמעלה מעטרה ליכא לאוקומי דהתם ודאי לא מקרע שאין הזרע דומה ומתאסף אלל אלל נקב יאיאמו: **היכי עבדינן**. כי אחי לקמן לאורויי היכי מיייתין ליה לדי קרי דלחוי אי מיקרע למיבדקיה ולאכשוריה: **אזיי פוקרי**. נקב בית הרעי ומחמת ממיומותו הוא נקרי כך שמעמי: **ראשים אוני**. היא הימה טפת קרי שילאה וממנו ראשון שלל ראה קרי מימיו. כלומר דמלרכת ליה כולי האי: **מעצירין לפניו בגדי צנעונים**. של אשה והוא מההרר באשה ונקרי: **בריווי הגנעדי**. שטוף בזימה היה דכתיב ציה"י אס יעטס ענדן ואמרי' בתמכת שבת צפ' שואל אדם (דף קנז). שטוף בזימה היה לפיכך קפלה עליי זקנה דהיא אמתא דהוא צי רבי בת ז' ומרתינן שנין וטעמה קידלל: **מפני שהוא שוסם**. שמחמימות המאהו יואל דרך הנקב י (וכשזרע יואל דרך הנקב יאיאמו) אין יורה כחן וקי"ל (תגינה דף טו.), שכתב זרע שאין יורה כחן אינו מורעי: **למעוטי קרוס עולה מחמם מכה ביאה דאינו קרוס**. משום דהדר מיפחת והיינו הנך סירכי דריאה דמיטרפא כזה חיותא: **היכי עבדינן**. רפואה לתמוס גיד שניקב: **שערפא**. שגורה: **ומסרעין ליה**. כל סביבות הנקב כתי (י) שיגליע יויאיז דס ומתוך כך הוא מעלה ארוכה ובשר עולה: **שומשנה גמלא**. נמלה גדולה: **ומנכסין ליה**. מניחין ראשה שם ונושך ומדכך ראשו בנקבין ו**פסקין ליה לנישיה**. להיות סתומה וכל זמן שהוא הולך וזלה הנשר עולה ומתחבר: **מזורף זריף**. עושה חצורה אשגריטי"א צלע"ו. ליננא

אחרינא מזורף זריף מעלה נפח אופל"א צלע"ו: **איספולי מיקפל** לאחר שעלה ארוכה חחר ונקלף ונמטר: **המסוללות**. דרך תשמיש זכר ונקבה משפשפות נקבתן זו לזו וכן המסוללת צננה קטן דסנהדינן (דף סט:): **פסולות לכהונה**. משום זנות: **בתנ"י מוסרין בגיורה ומשחחרים**. דלא איקרו קהל: **גב' כהן**. ס (אלכל כהן) כשר אסור בגיורת ומשחחרת כשם זונה ***שנבעלה מקודש**: **פלוע דכא כהן**. שאסור בישראלית מהו לישא גיורת: **פלוע דכא ישראל**. ה"ג **פלוע דכא מוסר בתמינה** ולא גרסינן כהן: **נסינה**. לא תתחתן עם: **אטו הסם**. דקאסר רחמנא להמתחן בעובדי כוכבים משום קדושה ולאו קדושה הוא דליסרינהו אפילו נתגיירו כגון נתינים שהם גרים התם טעמא דלמלא מוליד צר ופלח לעבודת כוכבים הלכך קרא צהיזום עובדי כוכבים כתיב אלל נתגיירו שרו דהא דלמור רבנן ישראל כשר לא ישא נתינה גיורה הוא דגזור כדאמרין צהאי פירקא (לקמן עח:): דוד גזר עליהן וכי גזור רבנן צהני דבני אולודי נינהו דומיא דאיסור דאורייתא דטעמא משום אולודי: **אלא מעסה ממור דבר אולודי הוא**. ומחצה על כל איסורין שצמורה ומדאורייתא אסור בעובדת כוכבים ה"ג דאסור מדרבנן צנתינה: **צפולין**. כגון פלוע דכא וממור לא גזור רבנן משום דמילתא דלא שכיחא היא. א"נ שלא הימה (ס) זו גיורה משום איסור אלל לפי שלא היו רחמנים אמר דוד אין ראוי להמערב ישראל צהן לכך לא אסר את הפסולים: **לאו מילתא היא דאמרי**. דאוקימנא קרא צהיזום עובדי כוכבים דצהיזום עובדי כוכבים לית להו חתנות אלל ודאי קרא צגרים כתיב ומשום קדושה היא ומדשרינן פלוע דכא צנתינה שמע מינה לאו בקדושהיא קאי: **לא קצלו גרים נו'**. קשיא הוא: **מידי הוא טעמא**. האי דלא קצלו גרים אלל הוא משום דלא הוו מגיירי אלל לשולחן מלכים הא צת פרעה לאו לריכא להכי שהרי צת מלך הימה:

הערל פרק שמיני יבמות

עו.

ממולאי. פי' צקונטרס מקוטעים משפחה אומללה וקשה דהוה ליה למימר משום דלחמן מולאי ויש לפרש שהוא שם מקום כדאמרין צצ"ר (ט) ר"מ אול לממלא חזניהו דהוו שחורי ראש אמר להו מדבית עלי אתון דכתיב כל מרבית ביתך וגו':

שללא ראה קרי מימיו. ונמעברה מבילה ראשונה שמיעכה צאצעה כדאמרין צתמר צפרק ד' אהין (לעיל ד:):

המסוללות. פירש ריב"ן מטילות שכתב זרע שקצלו מצעליהן ולא יתכן דצפ' צמה אשה (שבת דף סה. ושם) אמרי' ט שמואל לא שציק להו לצנתיה דגנין גצי הדדי משום דרב הונא דלמר נשים המסוללות כו' ומשמע דלא היו נשואות שהיו עדיין צבית שמואל ולא יתכן נמי הא דפירש צקונטרס התם דפסולות לכהן גדול דלע"ג דכהן גדול לא הוה צימי שמואל מכל מקום מכוער הדבר כיון שנפסלות ככך לכהן גדול דהכא משמע דפסולות אף לכהן הדיוט משום זונה מדקאמר אפילו לרבי אלעזר דלמר פנוי כו' מכלל דרב הונא משום זונה פסיל להו: **בהירותן עובדי כוכבים לית להו חתנות**. והא דפרין צפ' אין מעמידין (ע"ז דף לו. ושם) צנתיסין דאורייתא נינהו דכתיב לא תתחתן עם אסיפא דקרא סמין דכתיב צמו לא תקח לצנך וכן צשיליה האומר צקדושין (דף סח: ושם) לא גרסינן התם לא יחא לך חיתון כהם ולשון זה משמע דמלא תתחתן דריש ור"ת הגיה לא יחא לך ליקומין צהן דמלא תקח דריש כדפרשיש ואיירי צנכריותן כדדרשין כי יסיר לצרות כל המסרים דלא שייך צגירות:

ותיפוק

לכהונה ואפילו לרבי אלעזר דאמר (ט) פנוי הבא על הפגויה שלא לשם אישות עשאה זונה ה"מ איש אבל אשה ה"פריצותא בעלמא: **בתנ"י** י'פצוץ דכא וכרות שפכה מותרין בגיורת ומשוחחרת ואינו אסורין אלא מלבא בקהל שנאמר ²לא יבא פצוץ דכא וכרות שפכה בקהל ה': **גב' בעו מיניה** מרב ששת פצוץ דכא כהן מהו בגיורת ומשוחחרת בקדושתיה קאי ואסיר או דלמא ילאו בקדושתיה קאי ושרי א"ל רב ששת תניתוה ה'פצוץ דכא ישראל מותר בנתינה ואי ס"ד בקדושתיה קאי אקרי כאן ³לא תתחתן עם אמר רבא אטו התם משום קדושה ולאו קדושה הוא דלמא מוליד בן ואזיל פלח לעבודת כוכבים (ט) וה"מ בהיותן עובדי כוכבים כי מגיירי (י) בישראל שרו ורבנן הוא דגזור בהו וכי גזור בהו רבנן בהנך רבני אולודי אבל האי דלאו בר אולודי לא גזור ביה רבנן אלא מעתה ממזר דבר אולודי הכי נמי דאסיר (ט) והא תנן (י)²ממזרים ונתינים מותרים לבא זה בזה אלא כי גזור רבנן בבשרים בפסולים לא גזור רבנן הדר אמר רבא לאו מילתא היא (ט) בהיותן עובדי כוכבים לית להו חתנות נתגיירו אית להו חתנות מתיב רב יוסף ⁴ויתחתן שלמה את בת פרעה מלך מצרים ג'יורי גיירה והא (ס)לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה מידי הוא טעמא אלא לשולחן מלכים הא

מזו אומות מן הגבעונים: ואי ס"ד **פלוע דכא** בקדושהיא קאי. היכי שרי ישראל צנתינה הא כתיב לא תתחתן עם: **אטו הסם**. דקאסר רחמנא להמתחן בעובדי כוכבים משום קדושה ולאו קדושה הוא דליסרינהו אפילו נתגיירו כגון נתינים שהם גרים התם טעמא דלמלא מוליד צר ופלח לעבודת כוכבים הלכך קרא צהיזום עובדי כוכבים כתיב אלל נתגיירו שרו דהא דלמור רבנן ישראל כשר לא ישא נתינה גיורה הוא דגזור כדאמרין צהאי פירקא (לקמן עח:): דוד גזר עליהן וכי גזור רבנן צהני דבני אולודי נינהו דומיא דאיסור דאורייתא דטעמא משום אולודי: **אלא מעסה ממור דבר אולודי הוא**. ומחצה על כל איסורין שצמורה ומדאורייתא אסור בעובדת כוכבים ה"ג דאסור מדרבנן צנתינה: **צפולין**. כגון פלוע דכא וממור לא גזור רבנן משום דמילתא דלא שכיחא היא. א"נ שלא הימה (ס) זו גיורה משום איסור אלל לפי שלא היו רחמנים אמר דוד אין ראוי להמערב ישראל צהן לכך לא אסר את הפסולים: **לאו מילתא היא דאמרי**. דאוקימנא קרא צהיזום עובדי כוכבים דצהיזום עובדי כוכבים לית להו חתנות אלל ודאי קרא צגרים כתיב ומשום קדושה היא ומדשרינן פלוע דכא צנתינה שמע מינה לאו בקדושהיא קאי: **לא קצלו גרים נו'**. קשיא הוא: **מידי הוא טעמא**. האי דלא קצלו גרים אלל הוא משום דלא הוו מגיירי אלל לשולחן מלכים הא צת פרעה לאו לריכא להכי שהרי צת מלך הימה:

ותיפוק

מתני' דאלו חן הלוקין אלא מאי אית לך למימר מאי לוקה מדרבנן ומשום שטפה דממדות תנא נתיבא עי"ג דלא דמאי לה ולא אחרי מינה דומיא דחלוצה דאגב שטפה דגרושה תניא אי"פ שאינה אלא מדרבנן. ומיהו לא דמי אהורי דחלוצה בגרושה אחיא כדאמרי' בעשרה יוחסין גרושה אין לי אלא גרושה חלוצה מנין ת"ל אשה ואסיקנא התם מדרבנן והא אסיכתא בעלמא אבל נתינה לא מממדות קאחיא אפי"ה שטיפה בהדי ממורת. הכא נמי למ"ד דוד גזר עליהם איכא לתרוצי הכי ורבתי' יעקב ז"ל פי' נתנין דוד גזר עליהם שלא להפקיעם מידי שעבוד ישראל וישאל לשחררם. תניא בספרי לא יבוא במזר בקהל י: גם דוד עשירי אין לי אלא עשירי מעשירי ואילך מנין נאמר כאן עשירי ונאמר בעמנו ומאובי עשירי מה להלן לעולם אף כאן לעולם:

עין משפט ונר מצוה

עא א מ"י פט"ז מהל' איסורי ביאה הלכה ו סמג ללאין קי טוש"ע אה"ע סימן ה סעיף ו: **עב** ב ג ד מ"י שם הלכה ה טוש"ע שם סעיף ד:

עג ה מ"י שם פרק כא הלכה ח סמג ללאין קבו טוש"ע שם סימן כ סעיף ב:

עד ו ז ח מ"י שם פט"ז הלכה א סמג ללאין קיח טוש"ע שם סי' ה סעיף א:

עה ט מ"י שם פט"ז הלכה ג:

עז י מ"י שם פ"ג הלכה טו:

עז כ מ"י שם הלכה טו:

➤➤➤

לעזי רש"י

אשגריט"א [אשגריטיגייז'ן]. לגרד. אוסיל"א [אינפיל"א]. נפוח.

➤➤➤

תוספות ישנים

ורבנן הוא דגזרו כה. ואי"ת והא קא משיב דלאו חן הלוקין (מסות יג.) תמינה. וי"ל דמכת מדדות קאמר ואגב ממדות נקטה ולקמן אפרש בעו"ה:

➤➤➤

תוס' חד מקבאי

משום דאחי ממולאי אמריתו [מילין] מוליתא במקומה מבשלה שלא במקומה לא מבשלה. אמר רב יהודה אמר שמואל ניקב ונסתם כל שאילו נקרי פי' ראה קרי ונקרע פסול ואי לאו כשר. הוו בה רבה אלימא למטה מעטרה אפילו נקרע נמי דלא למעלה מעטרה: היכי עבדינן מיייתין נהמא חמימא דשערי ומנחנין ליה אבי פוקריה ומקרי וחזינן ליה: בעו מיניה מרב ששת פצוץ דכא מהו בביורת בקדושתיה קאי ואסור או דלמא לאו בקדושתיה קאי ושרי אמר להו רב ששת תניתוה הפצוץ דכא מותר בנתינה ואי ס"ד בקדושתיה קאי קרי כאן בקדושתיה קאי אלא לאו ש"מ לאו בקדושתיה קאי. וכוון בביורת ה"ל כישראל בנתינה. וכיון דפסק רבא אפי' בגיורתו אית להו חתנות וכ"ש בגיורת אלאא מסקנא הכי דלאו בקדושתיה קאי והא דאמרי' לקמן דוד גזר עליה דנתינים איכא למימר דפילגי אדריבה וס"ל לא תתחתן עם בגיורתן הוא אבל בגיורתן שרי ואתא דוד וגזר עליהם דאי כרבה דבגירותן אמרה תורה לא תתחתן עם מה גזר דוד וכו"ת אי"כ קשיא מתני' דאלו חן הלוקין דקתני הבא על הנתינה ולא קתני הבא הנתינה וקאמרי' אלאא על העובדת כוכבים אלאא לכשתגטייהו עסקין ואפ"ה לוקה אלמא נתגיירו אית להו חתנות וקשה למ"ד דוד גזר עליהם וי"ל ולטעמך לטעמיה דרב' דס"ד מעיקרא דבגיותן אסרה תורה ולא בגירותן קשיא